

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön.

Tizenkettedik évfolyam. 22. szám. Szerkeszti: Székelyudvarhely, 1914. május 28.

Előfizetési ára: községeknek, valamint kör- és községi jegyzőknek egész évre 12 korona. Egyes szám ára 50 fillér.

Dr. Keith Ferencz
várm. tb. főjegyző.

Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája Székelyudvarhely. Kossuth-u. 14. Az előfizetési pénzek a n. kir. adóhivatalhoz küldendők.

I. Vármegyei szabályrendeletek és közérdekű határozatok.

202.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám: 3725—1914. alisp.
430—1914. kgy.

Tárgy: A m. kir. belügyminiszter 1912. évi 75965—912. sz. leirata Udvarhelyvármegye gyámpénztári szabályrendeletének módosítása tárgyában.

Határozat.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsága a miniszteri leiratban foglaltak figyelembe vételével a gyámpénztári kezelésről és jutalékokról, valamint a gyámpénztári készletek gyümölcsösztetéséről új szabályrendeletet alkot és ezt kihirdetés után jóváhagyás végett a belügyminiszter urhoz fölterjeszti. Az új szabályrendelet szövege a következő.

Udvarhelyvármegye törvényhatóságának a gyámpénztári rendszerről, a gyámpénztárban kezelt pénzek gyümölcsösztetéséről és a tartalékalap javára levonható jutalékokról szóló

Szabályrendelete.

I. FEJEZET.

A pénzkezelés általános rendszere.

1. §. Udvarhelyvármegye gyámpénztára a hozzá befolyt tőkéket összesített pénzkezelési rendszer szerint azon a módon kezeli, ahogyan ezt a 123000—912. B. M. számú utasítás előírja.

II. FEJEZET.

A pénzek gyümölcsösztelése.

I. czim: Elhelyezési módok.

2. §. A gyámpénztári tőkéket elsősorban jelzálogi biztosítékra kölcsönképen lehet gyümöl-

csözteni. Az ekként ki nem helyezhető tőkéket pedig azoknál a pénztintézeteknél kell elhelyezni, melyeket a törvényhatósági közgyűlés az 1877: XX. t.-cz.291 §-a és a 123000—912. B. M. számú gyámpénztári utasítás 72. §-a értelmében évről-évre kijelöl, azon feltétellel, hogy a felmondási határidő nyolcz nap és a fizetés a betétkönyv felmutatása mellett az árvaszék utalványára történik.

3. §. A folyó kiadásokra okvetlenül szükségessé készpénzben csak 4000 korona tartható. Ezenfelül 30000 korona a törvényhatóság által kijelölt pénztintézetnél 3 napi felmondás mellett mint további készlet helyezendő el. Ezen készletek mindig kiegyensúlyozottak.

II. czim: Az egyeseknek kiadható kölcsönökről általában.

4. §. A gyámpénztárból egyeseknek kiadható kölcsön legkisebb összege 200 korona, legnagyobb összege pedig 20000 korona. Ezen határon belül az egyes kölcsönösszegek nagysága a jelzálogul felajánlott ingatlanok értékének egyharmadrészéig terjedhet, még pedig azon előírások szerint, melyeket erre nézve az 1877: XX. t.-cz. 289. §-a és a 123000—912. B. M. számú utasítás 63. §-a megállapított.

5. §. Az összesített gyámpénztárból kölcsönöket csak a megye területén lévő telekkönyvezett földbirtokra, továbbá földbirtokkal egybekapcsolt házra, több jelzálog esetén pedig a megye területén fekvő jelzáloggal egyetemlegesen leköötött oly ngatlanokra is lehet engedélyezni, amelyek idegen törvényhatóság területén fekszenek.

Kizárólag házra kölcsönt csak abban az esetben lehet engedélyezni, ha a vármegye területén állandóan működő hivatal szakértő mérnöke által kiállított becslevél igazolja, hogy a ház szilárd és tűzálló anyagból (kő, tégl) épült és ugyanilyen tetővel (cserép, pala, bádog) fedett vagyis a tűzbiztonsági követelményeknek megfelel. Ezenkívül a házra nézve a tűzkár elleni biztosítást is a 123000—912. B. M. számú utasítás 63. §-a szerint föltétlenül meg kell kívánni.

Kerteknél, szőlőknél, erdőknél csak a föld értéke vehető számításba, s a rajtuk levő fákat és ültetvényeket a becsuból ki kell hagyni.

Haszonélvezeti joggal terhelt birtokra kölcsön csak úgy engedélyezhető, ha a kötelezvényt a jogosított aláírja, vagy haszonélvezeti jogáról a gyámpénztár részére bekebelezésre alkalmas többségi nyilatkozatot állít ki. Más szolgálomakkal terhelt birtokoknál elsősorban ugyanezt az eljárást meg kell kíséreni, ha azonban ez nem sikerül, akkor úgy a haszonélvezetnek, mint egyéb szolgálomnak az előjáróság, vagy szakértő által bizonyított értékét a jelzálog felajánlott ingatlan becsértékéből az 1877. t. cz. 298. §-a és a 123000—912. B. M. sz. utasítás 64 §-a szerint háromszorosan le kell vonni s a megmaradt becsérték mérve szerint kell megszabni a kiadható kölcsön összegét.

6. §. A kölcsönök után az adósok 5°/_o os kamatot és a késedelmesen befizetett kamatösszeg után a rendes kamatnak megfelelő késedelmi kamatot tartoznak fizetni. A törvényhatósági közgyűlés a kamatlábat a pénzvviszonyokhoz mérten 6°/_o-ig felemelheti vagy a felemelt kamatlábat 5°/_o-ig leszállíthatja.

7. §. A kölcsön 50 — félévi utólagos — egyenlő részletben való törlesztésre engedélyezhető. Az adósok a tőketörlesztési részleteket félévenként utólag, a kamatokat pedig félévenként előre, január és július hó 1-én kötelesek befizetni. A határidőt elmulasztó adósok a kamat összegének megfelelő 5°/_o-os késedelmi kamatot is kötelesek fizetni.

8. §. Az esetleges hátrálékos kamat és mindenemű költség biztosítására a tőkével egy rangsorban a tőke 10°/_o-ának megfelelő biztosítási összeget kell bekebelezettni. Az egész kölcsönösszeget vagy egy részét mindkét fél három hónapi határidőre felmondhatja.

Ha minden év január és július hó első napján az adós a kamatokat vagy a tőkerészleteket be nem fizeti, vagy házra engedélyezett kölcsönöknél a tűzkár biztosítási összeg kifizetését évenként a gyámpénztárnál nem igazolja és az épület jókarban tartására gondot nem fordít, vagy a feltételek más pontját be nem tartja, esetleg a 123000—912. B. M. számú rendelet 66 §-ában jelzett eset bejelentése elmarad, a kölcsön felmondás nélkül lejárt és behajtható. (L. A. t. 22. §)

9. §. Házra adott kölcsönöknél az árvaszék az épület jókarban tartásáról vagy a községi előjáróság útján, vagy saját vizsgálatával, vagy esetleg szakértői szemlével időnként tájékozódást szerezhet.

10. §. A kölcsön bekebelezésével, továbbá a zálogjog törlesztésével járó költségek, a bélyeg és illeték, valamint a kölcsönügyből folyó egyéb más kiadások és költségek a kölcsönvevőt terhelik.

III. czim: Becslési eljárás az egyesek kölcsönügyeinél.

11. §. Az ingatlanok becsértéke vagy adó-

alapon, vagy forgalmi érték szerint állapíttatik meg.

Adóalap szerinti becslésnél a földadó 200-szorosa, házberadó alá eső házaknál a házberadó 100-szorosa, házosztály alá eső házaknál pedig a házosztályadó 200-szorosa adja a becsértéket.

A forgalmi becsérték a községi előjáróság szabályszerű bizonyítványával, esetleg a felmerülő szükséghez képest a fél költségére szakértők becslevelével igazolandó.

Az 5. § 2. bekezdésében meghatározott kölcsönöknél csak az ott megjelölt minőségben és alkalmazásban lévő mérnök által eszközölt becslés vehető figyelembe.

12. §. A becsérték meghatározásáról «Becslevél» állítandó ki.

Az eljárásról felveendő jegyzőkönyvben külön is kitüntetendő:

- a) a folyamodó által kért kölcsön összege,
- b) a jelzálogul felajánlott ingatlan telekkönyvi helyrajzi száma és térmértéke,
- c) az ingatlan évi egyenes állami adójának összege,
- d) az ingatlant terhelő köztartozások összege és a bekebelezett egyéb terhek,
- e) az ingatlan forgalmi értéke,
- f) a beépített telek nagysága az épületek leírása, építési és fedő anyaga, lakrészeinek száma esetleg bérjövödelme,
- g) a becslést eszközölők nevei,
- h) tűzkár elleni biztosítás esetén a biztosítási összeg.

A községi előjárósági becslésnél a községi pecsét alkalmazandó.

A kötelezvény, a becslevél és a tűzkár biztosítási kötvény megörzés végett a gyámpénztárba helyezendők el.

Házra adott kölcsönöknél az árvaszék jogosult az épület karban tartásáról a községi előjáróság útján időnként meggyőződést szerezni.

Ha a kölcsönkérő a tűzkár elleni biztosítást elmulasztaná azt terhére és költségére az árvaszék is eszközölheti, esetleg a kölcsönt felmondás nélkül is lejárnak és behajthatónak tekintheti.

A hivatalbeli mérnök becslevelét saját aláírásának hitelül az ő hivatal főnökének is láttatnia és hivatali pecséttel el kell láttnia. Más szakértő becslevelét ez a szakértő a községi előjáróság előtt írja alá s aláírását az előjáróság nevében a bíró és a jegyző a községi pecsét alkalmazásával láttatja. A községi előjáróság által kiállított becslevél aláírói szintén a bíró és jegyző, s a községi pecsétet ezen a becslevelen is kell alkalmazni.

13. §. A szakértői becsűsök díja naponként 3 (három) korona.

IV. czim: Az egyes kölcsönök részletes ügykezelése.

14. §. A kölcsön kérvényhez mellékelni kell:

- a) A jelzálogul felajánlott ingatlan(ok) leg-

ujabb hiteles telegkönyvi kivonatát, vagy az ügyész által eredetiben megtekintett és általa ennek alapján láttamozott telegkönyvi belét szemléljék.

b) Földbirtokoknál a kataszteri tiszta jövedelmet és az évi egyenes földadót feltüntető és az illetékes hatóság hivatalos pecsétjével ellátott és aláírt kataszterbirtokivet.

c) Az épületek biztosítására vonatkozó tűzbiztosítási kötvényt és az utolsó díjváltót.

Amennyiben becslés történt, a kérvényhez a becslevelet is oda kell csatolni.

15. §. A kölcsönkérvényeket beérkezésük sorrendjében kell elintézni. A beérkezett kölcsönkérvényekről és azok megszavazásáról az árvaszéki elnök nyilvántartást köteles vezetni.

A gyámpénztári kölcsönöket a tisztifőügyész-től előzetesen bekért írásbeli vélemény alapján névszerinti szavazással az árvaszék engedélyezi.

A kölcsön megszavazásában nem vehetnek részt oly árvaszéki tagok, kik a kölcsönkérővel szemben érdekeltégi viszonyban vannak.

16. §. A mikor az árvaszék a kérvényezett összegnél kisebb összegű kölcsönt engedélyez, a megszavazott kölcsön mennyiségét és feltételeit a folyamodóval oly figyelmeztetés mellett közli, hogy amennyiben a kisebb összegben megszavazott kölcsön elfogadását 8 nap alatt be nem jelenti, az árvaszék őt kérelmétől elállottnak fogja tekinteni.

17. §. A kölcsön engedélyezése illetve elfogadása esetén a kölcsönt kérő fél a következő szövegű kötelezvényt állítja ki:

Kölcsön kötelezvény.

lakos...ezennel elismer... , hogy Udvarhelyvármegye árvaszékének.....számu engedélye folytán Udvarhelyvármegye gyámpénztárábólkor..... fill. azaz.....korona.....fillér kölcsönt felvett..... s ennél fogva azzal valóssággal tartoz.....

1. Midőn ezen kölcsön tőke felvételét elismer... , egyszersmind kötelez.....mag..... és az alább körülírt jelzalog tulajdonában levő jogutódés örökös....., hogy a felvett kölcsöntőke után félévénként előre.....% os kamatot, esetleg% os késedelmi kamatot a kölcsönző pénztárba pontosan befizet.....

2. Kötelez.....mag....., hogy a felvett kölcsöntőkét a mai naptól kezdve ötven (50) félév alatt ötven (50) egyenlő, az eredeti kölcsöntőkének 2 %-át kitevő részletben a kölcsönző gyámpénztár javára a székelyudvarhelyi m. kir. adóhivatalhoz pontosan befizet.....

3. A kölcsönző pénztár felett álló Udvarhelyvármegye árvaszékének joga van a kölcsönt (3) három havi előre bocsátott felmondás után a 2-ik pontra tekintet nélkül rajt.....bármikor felhajtani s ugyancsak.....is 3 (három) hóval előre a kölcsönt felmondani.

4. Mind a tőkerészlet, mind a kölcsöntőke kamatja pontatlan fizetése esetén a kölcsönző pénztár felmondás nélkül jogosult a kölcsöntőkét kamatjaival és perköltség járulékaival rajt.....azonnal felhajtani.

5. A pénzérték kisebbedése (devalváció) esetére kötelez.....mag....., hogy a kölcsöntőkét járulékaival együtt a mostani ezüst pénzláb szerint az ezek tartalmának megfelelő összegben fizet... vissza.

6. A kölcsöntőke biztosítására lekött.....összes ingó és ingatlan javai.....jelzalogul pedig kijelöl...

s belegeyez....., hogy ezen.....kor.....fillért kitevő kölcsöntőke, ennek.....év.....hó.....napjától járó...% kamat, esetleg félévénként esedékes.....% os késedelmi kamata és.....kor.....fill. azaz.....korona..... fill perköltség óvadék erejéig — az ötven (50) félévi utólagos ötven (50) egyenlő részletben való törlesztés kötelezettségének kitüntetése mellett — a dologi zálogjog minden további hir.....és kihallgatás.....kivül költség..... Udvarhelyvármegye gyámpénztára javára a jelzalogul kijelölt ingatlanokra bekebeleztessek.

7. Kötelez... mag..., hogy a jelzalogul lekött ingatlanokon található összes felülepítményeket a tűzkár ellen a kölcsön fennállásának egész tartama alatt biztosít.....s a biztosítási szerződés érvényben létét félévénként a törlesztés és kamat fizetés alkalmával, vagy ennek elmulasztása esetén külön is bizonyít.....s az esedékessé vált díjrészlet kifizetését igazoló nyugtát a m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvévőség-nél felmutat..., mit ha egyetlen egyszer is elmulasztan...jogot enged... a hitelező pénztárnak rajt... az egész kölcsöntőkét minden felmondás nélkül azonnal felhajtani, de egyszersmind jogot enged... arra is, hogy az esedékes díjrészletet a hitelező pénztár helyett...befizethesse, a fizetett összeget terheimre.....(ünkre) a számlalapon előírhatta és rajt...per utján is felvehesse, a kamattal, késedelmi kamattal és törlesztési hányadokkal együtt, vagy ezek nélkül is külön per utján.

8. Ezen kölcsönből származható perekre alávet...mag...a sommás pereljárásnak és a kölcsönző pénztár által választható kir. járásbírótság illetékességének. Minek hitelül a felvett kötelezvényt felolvasás, megmagyarázás, megértés és elfogadás után felkért tanuk előtt a kölcsönző aláírta s illetve az írást nem tudó.....sajátkezű keresztjeggyel ellátta.

Kelt Székelyudvarhelyen, 191. évi.....hó.....n.

18. §. A kötelezvénynek a kölcsöntvevő és két tanu által való aláírása vagy a tisztifőügyész vagy az árvaszéki elnök, vagy a községi előljárárság előtt történik, amely az eljárásra vonatkozó és a község pecsétjével ellátott záradékot vezet a kötelezvényre.

Ezen záradékban a községi előljárárság bizonyítja, hogy az aláírókat személyesen ismeri, vagy, hogy a jelenlevő és az előljárárság által személyesen ismert két ügyleti tanu a személyazonosságot igazolta, továbbá, hogy a kölcsöntvevő a már teljes szövegben kiállított kötelezvényt az előljárárság jelenlétében a kített napon írta alá, amennyiben pedig olvasni és írni nem tud a kötelezvény tartalma az általa értett nyelven felol-

vastatott és megmagyaráztatott és kézjegyével ellátott. — Végül hogy az adós azonos személy az általa felajánlott és az aláírt kötelezvény szövegében felsorolt ingatlanok telekkönyvi tulajdonosságával

Az 1886 XXII. t.-c VI. fejezetében és az 1877. XX. t.-cz. 299 §-ában illetve az 55300—903 B. M. sz. szabályzat 59 és illetve az 55200—903 B. M. sz. szabályzat 73 §-ában megállapított felelősség a záradék tartalmának valóságára is kiterjed.

Ha a vármegye területén kívül eső helyen történik a kötelezvény aláírása, azt a kir. közjegyző, vagy a kir. járásbiróság által minden esetben hitelesíttetni kell. Ezt az utóbbi hitelesítést az árvaszék indokolt esetben a vármegye területén teljesített aláírásokra nézve is megkövetelheti.

19. §. A megszavazott kölcsönök kiutalványozását az árvaszék rendeli el, de utalványozási rendeletet csak akkor adhat, ha:

a) a jelen szabályrendelet 17. §-ában előírt, vagy a megszavazás feltételeinek megfelelő alakban kiállított s a megfelelő jelzálogi bekebelezési záradékkal ellátott kötelezvény az árvaszékhez beérkezett;

b) a lejárt tüzbiztosítási díjváltó beváltását, amennyiben a tüzbiztosítás lejárt volna, annak megújítását a kölcsönt vevő igazolta;

c) ha a kölcsön megszavazása alkalmával kikötött egyéb feltételek minő teljesültek;

d) végül ha a tisztifőügyész az előbbi pontokban foglalt feltételek teljesülését megállapította. A kölcsönösszeg folyósítása iránti intézkedés a legközelebbi árvaszéki ülés tárgya.

20. §. Olyan esetekben, midőn az árvaszék a kölcsönt a jelzálogul lekötött ingatlanokon levő előzetes terhek kifizetésének (konverzió) feltétele mellett szavazta meg, a tisztifőügyész köteles gondoskodni arról, hogy a kifizetésre szükséges összeget a kölcsönből levonassa, az előző terhek kifizetésére fordítsa, az előző terhek törlési nyugtáját beszereztesse és az előző teher tételeket telekkönyvileg töröltesse.

Ilyen esetekben a kölcsön a tisztifőügyész kezéhez is kiutalható, ki az adóssal elszámolási jegyzőkönyvet vesz fel, melyet az árvaszékhez záros határidőn belül beterjeszteni köteles.

21. §. A kifizetett kölcsön letörlesztése idejéig a vonatkozó kötelezvényt, telekkönyvi bekebelezési végzést és tüzbiztosítási kötvényt a díjváltókkal együtt megőrzés végett a gyámpénztárban kell elhelyezni.

22. §. A 123000—912. B. M. számú utasítás 96. §-a értelmében a gyámpénztári évi számadás beterjesztésével egyidejűleg a számvévőség névszerinti kimutatást terjeszt be az árvaszékhez mindazon adósok hátralékos tartozásairól, kik az előírt tőkétörlesztést a számadási évben nem teljesítették. Az árvaszék ezt a kimutatást kiadja a tisztifőügyésznek, ki is a hátralékosokat a fizetésre 8 napi határidővel felhívja s ezen felhívás sikertelensége esetén a követelés felhajtása iránti

pert haladéktalanul megindítja.

23. §. A bekebelezés által biztosított kölcsönösszeg egy részének törlésére szolgáló u. n. résztörlési engedély ki nem adható, de az árvaszék a jelzálogul lekötött ingatlanok egyes részleteire vonatkozólag magáról az egész kölcsönösszegekről törlési engedélyt adhat. Ez azonban a tisztifőügyész előzetes véleménye alapján s esetleg becslési eljárás alkalmazásával csupán abban az esetben történhetik, ha az eredeti kölcsön az időközti törlesztések folytán már annyi összegre apadt, amekkorára a lekötve maradó ingatlanok magukban is szabályszerű biztosítékot nyújtanak.

III. Fejezet.

A gyámpénztár jutalékai.

24. §. A gyámpénztár által kezelt tőkepénzek kamatjövödelméből 10 százalékot, a 123000—912. B. M. számú utasítás 82 §-a alapján beváltott kamat szelvények és osztalékszelvények értékéből pedig 5 százalékot a gyámpénztári tartalék-alap javára jutalék czímen le kell vonni. Ezek a levonások a 123000—912. B. M. számú utasítás 85. §-a szerint illetve az ugyenezen utasítás 80. §-ban előírt átlagos kamatszámítás útján történik.

IV. FEJEZET.

Átmeneti és életbeléptető intézkedések.

25. §. Jelen szabályrendelet életbeléptésekor az 57484—905. B. M. sz. leirattal jóváhagyott hasonló tárgyú szabályrendelet hatályát veszíti. Ha azonban a korábbi szabályrendelet eltérő intézkedései alapján már megszerzett jogok állottak be, e szerzett jogokra nézve az illető korábbi intézkedések továbbra is irányadók.

26. §. Jelen szabályrendelet a Belügyminiszter jóváhagyása és ennek a vármegyei hivatalos lapban történt kihirdetése után 30 nap múlva lép életbe.

Megállapította Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1914. évi április hó 27-én tartott közgyűlése.

203.

Szám: 2844—1914. alisp.

77—1914. kgy.

Udvarhelyvármegyének a községi vadászterületek hasznosítása érdekében követendő eljárásra vonatkozó szabályrendelete.

Határozat.

1. §. Udvarhelyvármegye közönsége a vármegyebeli községek vadászterületeinek bérbeadása körüli eljárás egyöntetűvé tétele és szabályozása végett az 1886: évi XXI. t. cz. 3. §-ában biztosított önkormányzati jogánál fogva jelen szabályrendeletet alkotja.

I. A községi vadászterületek hasznosítása körüli eljárásról.

2. §. Két vagy több község vadászterülete együttesen bérbé nem adható.

3. §. A községi vadászterület bérbeadása rendszerint csak nyilvános árverés útján eszközölhető. Ha azonban a község érdeke kivételesen a magánutoni egyezkedést javallaná, a községi vadászterület szabadkézből is kiadható, de az erre vonatkozó szerződés a községre nézve csak a törvényhatóság jóváhagyása után válik kötelezővé.

4. §. A községi vadászterület akként adandó bérbé, hogy a bérlő kezdete február hó 1. ére essék.

5. §. Ha községi vadászterületnek nyilvános árverés útján való bérbeadása céloztatik, a község képviselőtestülete a legelőjára kötött vadászati szerződés lejárta előtt legalább egy évvel előbb a községi előjáróság ez irányú előterjesztésére és az 1886 évi XXII. t. cz. 112. §-ában foglalt rendelkezések figyelembevételével mellett határozatilag megállapítja:

a) a községi vadászterület bérbeadása érdekében megtartandó nyilvános árverés napjának pontos idejét és helyét,

b) a kikéltési árat,

c) árverezők által árverést vezető kezébe helyezésére bérbeadandó bérbeadandó összegét,

d) azokat a feltételeket, melyeket a bérlő a vadállomány kellő óvása, gondozása és fenntartása érdekében betartani köteles, (hogy melyek legyenek ezek a feltételek, azt az érdekel községek a törvényhatóság első tisztviselője által gyakorolt felügyeleti jog épségben tartása mellett állapítják meg),

e) a szerződés időelőtti felbontásának feltételeit,

f) egyéb feltételeket és kikötéseket, mint például feltétlenül kötelező következő kikötéseket:

1. A bérlő a vadászati jogot albérlésben csak a község beleegyezésével adhatja s ugynevezett élvezeti jegyeket üzletszerűen sem a bérlő egész tartamára, sem egyes vadászati időnyre, vagy vadászatra nem adhat ki,

2. a bérlő a szerződés aláírásakor egy évi bérösszegnek megfelelő ovadékat köteles letenni,

3. ki kell kötni, hogy amennyiben a bérlő a bérlői szerződés követelményének meg nem felel, illetőleg kötelezettségei egyikét vagy másikat megsérti, a község azonban a bérlő megszüntetése iránti jogával élni nem kíván: a község képviselőtestülete a bérlőt esetről-esetre a szerződésben számszerűen megállapítandó bírsággal sújthatja s a bírságot a községi szegény alap javára az óvadékból levonhatja:

g) kijelöli azon két képviselőtestületi tagot, kik a községi bírő, vagy helyettese vezetésével s a községi jegyző hivatalból való közreműködése mellett megejtendő nyilvános árverésen mint tanúk szerepelnek (tanúk helyettesítéséről, azok akadályoztatása esetén a községi előjáróság gondoskodik.)

6. §. Az árverési feltételekbe olyan kikötések, melyek a vadászati törvény kifejezett rendelkezésével ellentétben állanak, vagy melyek az árverés eredményének, illetve az elérhető bérösszeg mér-

vőnek csökkentésére befolyással bírhatnak, fel nem vehetők.

Az árverés ideje akként állapítandó meg, hogy az árverés eredményének hatósági felülvizsgálásához, esetleges felebbezések felülbírálatához szükséges idő a legutolsó bérlői szerződés érvényességének megszűntéig a hatóságnak rendelkezésére álljon.

7. §. A nyilvános árverés a községben magában, még pedig rendszerint a község házában hajtható végre, tehát körjegyzőségekben a körhöz tartozó községek vadászterületeinek nyilvános árverés útján való bérbeadására a körjegyzőség székhelye sem jelölhető ki.

8. §. A községek nincsenek korlátozva abban, hogy a községi vadászterület bérbeadása alkalmával a vadászati gyakorlását illetőleg a helyi viszonyoknak s közgazdasági érdekeknek megfelelő, a vadászati törvényvel ellentétben nem álló megszorító feltételeket kössenek ki. (P. a. feltételekben az agarászat eltiltható, duvadaknak mérleggel való pusztítása bérlő köteleességévé tehető stb.)

9. §. Zárt ajánlatok kellő bérbeadandó összeg mellett az árverés rendjén csak akkor vehetők figyelembe, ha az árverési feltételek zárt ajánlatok elfogadását is kilátásba helyezték.

10. §. Ha az árverési feltételek között az is megállapítatik, hogy az árverés megtörténte után 15 napon belül megfelelő bérbeadandó összegű támogatott utóajánlatok is figyelembe vétetnek, ha ezen utóajánlatok legalább 50 % al kedvezőbbek az árverésen elért eredményénél, említett 15 nap lejárta után e tárgyban hozandó képviselőtestületi határozat alapján újabb árverés hirdetendő és tartandó, melyen kikéltési árul, a legelőnyösebb utóajánlat összege állapítandó meg. Az említett 50 százaléknál nem előnyösebb utóajánlatok a község közönsége által elutasítandók. Kivételnek ez alól csak akkor van helye, ha az utóajánlat beérkezése előtti árverésen legalább 50 kor. bérösszeg eredményt ért el, mert az ennél már csak néhány százalékkal is magasabb utóajánlati összeg figyelembe vétele a község anyagi érdekében áll.

Utóajánlatok alapján tartott nyilvános árverés után újabb utóajánlatok alapján újabb árverés nem tartható.

11. §. Az árverés elrendelése után a községi előjáróság árverési hirdetményt bocsát ki, melynek tartalmaznia kell az árverés tárgyát, idejét, helyét és egyéb árverési feltételeket.

Ezen árverési hirdetményt a községi előjáróság az árverési feltételeket megállapító községi képviselőtestületi határozattal, ennek törvényes ideig történt kifüggesztését és kihirdetését igazoló előjárósági bizonyítvánnyal és esetleges felebbezésekkel felszerelve betérjeszti a vármegye alispánjához, ki ha az árverési feltételek ellen észrevétele nincsen, az árverési hirdetménynek a vármegye hivatalos lapjában leendő közzétételéről gondoskodik. Ezen árverési hirdetmény, a vármegye hivatalos lapjában történt közzététele után, a községi előjáróság által az árverés ideje előtt soron kívül megküldendő a szomszédos községekbe

is kifüggesztés és más szokásos módon leendő kihirdetés céljából, minek megtörténtét a szomszédos községek előjárásai az őket megkereső községnek igazolni tartoznak.

12. §. Ha a vármegye alispánja a hozzá beérkezett árverési feltételeket nem tartaná a község érdekei szempontjából megfelelőnek, a képviselőtestület a feltételeket újabb árverési határidő kitűzése mellett az alispáni észrevételek alapján ismételten tárgyalni és ennek eredményéhez képest a feltételeket újlag megállapítani köteles.

13. §. Árverési feltételeket megállapító községi képviselőtestületi határozat ellen irányuló felebbezéseket elutasító alispáni véghatározattal szemben jogorvoslatot keresni csak az árverési eredmény tárgyában hozandó alispáni véghatározat ellen irányuló felebbezések keretén belül lehet.

14. §. Az árverést vezető községi bíró, vagy helyettese gondoskodni tartozik, hogy az árverés az ehhez illő komolyság és az árverési feltételek szerint történjék meg.

15. §. Az árverést vezető községi bíró, vagy helyettese az árverésen, mint árverező részt nem vehet.

16. §. Az árverés vezetője és a két tanu az árverés befejezése előtt az árverés helyéről nem távozhatnak el.

17. §. Az árverés lefolyásáról jegyzőkönyv veendő fel, mely az árverés vezetője, a községi jegyző, tanuk és árverezők által alá írandó.

18. §. Az árverés megtörténte után az árverési jegyzőkönyvet az elismervény ellenében beszedett bánatpénzekkel együtt beterjesztik a községi képviselőtestülethez, mely is az árverés eredménye tárgyában az árverés napján, de legkésőbb az ezt követő napon belül (természetesen, ha a feltételek között utóajánlat elfogadásáról is szó volt, a 10. §-ban megállapított 15 napi határidő eltelte után) határozatot hoz és intézkedik, hogy a községi előjáróság melyik árverezővel kösse meg a bérleti szerződést. Ezen határozatnak a községi előjáróság sürgősen megfelelni tartozik, minek megtörténte után azon árverezőknek, kiknek árverésen tett ajánlatuk nem fogadtatott el, a bánatpénz, az elismervény átlukasztása után kiadandó, az így megsemmisített elismervény azután az iratokhoz csatolandó.

19. §. Ha a községi vadászati jog bérbeadása céljából megtartott nyilvános árverés eredményét a községi képviselőtestület kielégítőnek nem találja, kellő megokolással az árverés eredményétől a jóváhagyást megis tagadhatja s kedvezőbb eredmény reményében újabb árverést rendelhet el. A község eme határozata ellen irányuló felebbezés azonban a határozat végrehajthatóságára nézve felfüggesztő hatálylyal bír.

20. §. A bérleti szerződés az árverési feltételeket megállapító, továbbá az árverés eredménye tekintetében döntő képviselőtestületi határozatokkal az ezekre vonatkozó kihirdetési bizonyítványokkal, esetleges felebbezésekkel és egyéb keletkezett ügyiratokkal felszerelten az illetékes járási főszolgabíró útján, utóbbinak indokolt javaslatával együtt

beterjesztetik a vármegye alispánjához tovább elbírálás céljából.

A vármegye alispánja a bérleti szerződést, ha az árverési eljárást szabályszerűnek és a község érdekei tekintetéből kielégítőnek találta, jóváhagyja; ellen esetben annak jóváhagyását indokolt véghatározatban megtagadhatja.

21. §. Azon esetben, ha a községi vadászterületnek hat évnél több időre való bérbeadása a község anyagi érdekeire nézve előnyösebbnek bizonyulna, ami a községben ily irányban beérkezett, kellő biztosítékkal támogatott ajánlattal esetleg ajánlatokkal beigazolandó, erre nézve a törvényhatósági bizottság közgyűlésének előzetes engedélye kieszközlendő. Ily esetben a kitűzendő árverésen a legmagasabb előzetes ajánlatban kifejezésre juttatott évi bérösszeg állapítandó meg kikialtási árul.

22. §. A községi képviselőtestület a községi vadászterület bérbeadása iránt megtartott árverésen tett legmagasabb ígéretet csak kivételesen, s csakis abban az esetben mellőzheti, ha a szerződésből folyó köteleessége pontos betartására, nemkülömben a vadászati jognak okszerű gyakorlására s ezzel karöltve a vadászterület vadállományának fenntartására, ápolására és szaporítására nézve a legmagasabb ígéretet tevőnél a kellő biztosíték hiányzik, s az ennek valószínűsítésére alkalmas körülmények fennforgása kellőleg beigazolható.

23. §. Ha az árverési feltételekben, illetve a községi vadászterületi bérszerződésben külön kikötve nincsen, hogy a haszonbérleti jog csak a haszonbérelő személyére terjed ki, a bérelő elhalálása esetén a szerződésből folyó jogokba és kötelezettségekbe az örökös lép, kivéve ha az örökös 30 napon belül kinyilatkoztatja, hogy ezen szerződés érvényességét magára ruházni nem kívánja, miért is ily esetekben örökös e tekintetben a községi előjáróság által nyilatkozattételre hivatandó fel. Az örökös azonban a bérelő elhalálása évében mindenesetre szerződő félnek tekinthető, még ha nem is kívánja a szerződést magára ruháztatni.

24. §. A bérleti összeg minden vadászati év első felében legkésőbb augusztus hó 1-ig a községi pénztárnál nyugta ellenében kifizetendő.

25. §. A községi vadászterület hasznosítása körüli eljárásban tényező hatóságok ezen eljárás körüli kötelezettségeiknek soron kívül tartoznak eleget tenni.

II. Vadászati alapról.

26. §. Ezen szabályrendelettel kapcsolatosan a vármegye kezelésében álló vadászati alap létesítettik. Ezen vadászati alap az 1883. XV. t. cz. határozmányai szerint kezeltek és célja segélyek nyújtásával és jutalmak kiosztásával minden olyan törekvésnek istápolása, mely a vármegyében levő községi vadászterületek jobbitását, a vadállomány védelmét és szaporítását célozza. A segélyek és jutalmak tekintetében a költségvetés keretén belül a vármegye alispánja intézkedik.

Ezen vadászati alapanak a jóvedelmét képezi a törvényhatóságnak közgazdasági célokat

szolgált egyéb alapjaiból, felsőbb jóváhagyás mellett nyújtandó hozzájárulásai, községi, vadásztársulati hozzájárulások, egyesek adományai, netán a czélt szolgáló társadalmi gyűjtések eredményei stb. stb.

III. Hatóságok.

27. §. A községi eljáróság és községi rendőség kötelessége a szerződési kötelezettségek betartásának ellenőrzése s ez irányban tett tapasztalatairól esetenként, évenként azonban legalább kétszer jelentést tenni tartozik a képviselőtestületnek.

IV. Életbeléptetés.

28. §. Ezen szabályrendelet belügyminiszteri jóváhagyás és a jóváhagyásnak a vármegyei hivatalos lapban való közzététele után 30 nap múlva lép életbe és annak hatálya a törvényhatóság egész területére kiterjed.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsága a fenti szabályrendelet megalkotásával kapcsolatosan a m. kir. Földművelésügyi miniszter urhoz intézendő oly értelmű felirat szerkesztését határozza el, a melynek értelmében a vadászati kihágásoknak szigorubb törvényes intézkedésekkel való megtorlását és főképpen a vadászati kinágásoknak — visszaesés esetén — vétségé minősítését kéri.

A felirat szerkesztésével az alispánt megbizza.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1914. évi április hó 27-én tartott közgyűléséből.

* * *

Fenti határozatok közzétételnek azzal, hogy azok a hivatalos lap megjelenését követő nyolczadik napon kihirdetetteknek tekintetnek és hogy azok ellen ezen nyolczadik naptól számitandó további 15 nap alatt a vármegye alispánjához be-nyújtandó felebbezésnek van helye.

204.

Pozsonyvármegye alispánja.

Szám: 8321—914.

Liebel Antal lejárt mutatóvány engedélyének bevonása.

Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének

Liebel Antal osztrák honos 48696—1913. szám alatt engedélyt nyert a m. kir. belügyminiszter irtól Magyarország területére test gyakorlati mutatóványok tartására.

Miután ezen engedély érvénye lejárt megkeresem a társhatóságokat, hogy amennyiben a nevezett hatóságuk területén tartózkodik sziveskedjenek tőle a lejárt miniszteri engedélyt bevonatni s hozzám juttatni.

Nemleges értesítések mellőzendők.

Pozsony, 1914. évi május hó 8-án.

Petőcz, s. k.

Szám: 4371—914. alisp.

Székelyudvarhely város rendőrkapitányának a járási főszolgabíráknak és valamennyi községi és körjegyzőnek.

Alkalmazkodás végett közlöm.

Székelyudvarhely, 1914 május 15-én.

alispán helyett:

Paál, főjegyző.

205.

2306—914. B. M. eln. számú rendelete.

Dr. Marschalkó János »A közigazgatási végrehajtási eljárás zsebkönyve« című művének ajánlása.

Valamennyi törvényhatóságnak.

»A közigazgatási végrehajtási eljárás zsebkönyve« czimmel dr. Marschalkó János igazságügy-miniszteriumba beosztott kir. ítélőtábl. i. bíró Kölböc Ferencz pénzügyi titkár és dr. Miklauszies Adolf pénzügyi segédtitkár közreműködésével egy 414 nyolczadret oldalra terjedő könyvet állított össze, amely szakszerű magyarázatok hozzáfűzésével a végrehajtási eljárásra vonatkozó teljes joganyagot, ugymint törvényeket, rendeleteket, törvény javaslati indokolásokat és elvi jelentőségű határozatokat magában foglalja.

A könyv melynek gyakorlati használhatóságát betürendes tárgymutató is emeli, alkalmas arra, hogy a közigazgatási végrehajtások fogantatására hivatott hatóságoknak és közegeknek utmutatóul szolgáljon. Ennélfogva ezt a törvényhatóságnak és a törvényhatóság útján az alája rendelt közigazgatási hatóságoknak és közegeknek figyelmébe melegen ajánlom.

A könyv ára vászonkötésben 5 korona.

Budapest, 1914 évi május hó 6-án.

a miniszter helyett:

Dr. Némethy Károly s. k.
államtitkár.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körölvények.

Pályázati hirdetmény báró Wülerstorf-Urbach Bernát altengernagy által két szegény tengerészkatona segélyezésére létesített alapítványra.

A »Mária Anna császárné alapítványi bizottság« pályázatot hirdet a fent nevezett alapítvány jövedelméből két szegény beteg tengerészkatona között az 1914 évbe kiosztásra kerülő 140—140 koronás segélyre.

Az alapítványra oly tengerész katonák bírnak igényel kik a cs. és kir. haditengerészet kötelékéből tényleges katonai szolgálati idejük alatt keletkezett betegség miatt ellátási igény nélkül bocsátattak el. Az alapítványi segély a folya-

modók közül a két legérdemesebbnek egy évre adományoztatik és augusztus hó 10-én, mint az alapító halálának évfordulóján fizetterik ki. Azon körülmény, hogy valaki ennek az alapítványnak jótéteményében már részesült, a segély díjnak újból való elnyerését nem zárja ki, felhivatnak ennél fogva az igényjogosultak, hogy a szükséges igazoló okmányokkal felszerelt pályázati folyamodványaikat folyó évi július hó elsejéig a trieszti cs. és kir. haditengerészeti kiegészítési kerületi parancsnoksághoz nyujtsák be.

A folyamodó által igazolandó: 1. hogy a cs. és kir. haditengerészet kötelékéből tényleges katonai szolgálata alatt keletkezett betegség miatt ellátási igény nélkül bocsáttatott el.

2. hogy vagyontalan, szegény és segélyre szorult.

Ezen utóbbi körülmény szegénységi, vagy helyhatósági bizonyítvánnyal igazolandó.

Július 1-én tul beérkező folyamodványok nem vétetnek figyelembe.

Elveszett állatok. 8. — Máthé Gergely Szolokmai lakósnak f. évi május 9-én a legelőről elveszett 1 drb. 6 éves pirossas fekete kanczája, hátán nyeregfal jegyel. Felfogásáról Szolokma község előljárósága értesítendő.

Felfogott állatok. 10. — Kisgalambfalva községben 2 drb. 10—11. év körüli ló lett felfogva. Igazolt tulajdono sa a községi előljáróságnál átveheti.

11. — Május hó 11-én Nagykende községben 1 drb herélt 8 év körüli pej ló lett felfogva. Igazolt tulajdonosa a községi előljáróságnál átveheti.

12. — A gyepesi közlegelőn 2 drb. 5 évesnek látszó fekete szőrü herélt csikó hátsó bal lábuk kesely, homlokukon csillag. első ballapoczkájukon beégctett »TB,« bélyeg — a gyepesi közbirtokossági elnöknel felfogva tartatik.

Vadászterület bérbeadása, Közhírré teszem, hogy Székelyszenterzsébet község vadászterülete a község házánál folyó évi június hó 3-ik napján d. u. 4 óraker nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek az 1914—1920. évre haszonbérbe adatik. Kikiáltási ára 20 kor. Az évi haszonbér előre fizetendő. Az árverési, szerződési és bélyegköltségeket béllő hordozza. Ugyanekkor adatik haszonbérbe a helyi Székelybirtokosság 400 holdat meghaladó erdő és legelőt képező vadászterülete, melynek kikiáltási ára 11 korona. Az évi bér előre fizetendő, költségeket béllő hordozandja.

VÁLTOZÁSI KIMUTATÁS (9. sz. minta az 1912. évi LXIX. t.-e. V. u. §-hoz) a nyilvántartott lovak tekintetében havonként beálló változásokról — nyomtatvány a Beések D. Fia könyvnyomdában szerezhető be.